

Juhász Kristóf

A tékozló fiú és a pszichiátria

„Útra kelek, hazamegyek apámhoz és megvallom:
Apám, vétkeztem az ég ellen és teellened.
Arra, hogy fiadnak nevezd, már nem vagyok méltó,
csak béreseid közé fogadj be.
Csakugyan útra kelt és visszatért apjához.
Apja már messziről meglátta és megesett rajta a szíve.
Eléje sietett, a nyakába borult és megcsókolta.”
Lukács evangéliuma

„Nem szabad elfelejteni, hogy a gyerek fejében nincsen rend.
A rendet nekünk kívülről kell biztosítani.
Ez a rend fog beépülni a gyerekbe.
Ha mi darabokra esünk, a gyerek atomjaira hullik.”
dr. László Zsuzsa: Az örökmozgó gyerek

Mikor a tékozló fiút már hatszázhatvanötödszörre vitte be a mentő, a rendőr, a tűzoltó és a katoná a pszichiátriára, mert már azt is eltékozlta, amit csak az utána következő hétszázhatvanhatodik nemzedék gyarapított volna össze, az apja megelégette a dolgot. Nem mintha hirtelen haragú lett volna az öreg, csak nem szerette ismételni magát, amit pedig az utóbbi száz évben gyakran meg kellett tennie, mert mindig más doktor volt ügyeletben a pszichiátrián.

Annyiszor elmondta már a jó kirurgusoknak, nővéreknek, testvéreknek, lélekbonyolítóknak, és poszfürkészeknek, hogy a tékozló fiú egyrészt azért tékozol, mert fiú, másrészt azért, mert nem bírja a determinációt, a civilizációt, a pubertást, és a feszültséget, de annyiszor elmondta, hogy egészen kipállott tőle a szája. Márpedig a pállott szájú apa olyan, mint az eltévedt atlantiszi.

Mire egyébként a dolog idáig fajult, a tékozló fiú számtalanszor megbánta, megölelte, megcsókolta, mert még abból sem adtak neki, amit a sertések ettek, és aztán a kedvéért hízott ökröt, és lábára sarut, mert elveszett és megkerült, és aztán boldogan ettek, amíg rá nem jött megint az idegbaj, mert sajnos a bibliai példázatok szereplői sem tudnak lakatlan szigeten gyereket nevelni, hogy az allegorikus alakokról már ne is beszéljünk.

A szerencsétlen apja meg már nem látott a cőresztől a nagy tékozlásban, pedig olyan erősen meresztette a szemét, hogy még az Isten is megsegítette benne, hátha végre észreveszi, amit néz. Vette is a nyomorult, csak nem tudott vele mit kezdeni, mert közben valahogy le kellett írnia a tékozló fiú történetét, nehogy így járjon a többi is, aki majd utána jön.

De azért, amikor a nagy munkát félbehagyva ott állt a pszichiátria várótermében immár a hatszázhatvanötödik alkalommal, a nemes fájdalom, honfibú, hitbú és méltatlankodás egész újfajta csermelyekké csobbant dúlt ajakán:

– Hogy a tésztafaszú, kankókőpönyeges, ázalékszerű, cserépséggű, bukolicus kurvaördög mártogassa a piskótáját annak a harmadik szemébe, aki éber tudattal főnntartja ezt az egész méltatlan, ótvaros, kisszerű penetráciát! Mert elismerem, hogy szép ez a civilizáció, bizony legalább olyan esztétikus és hasznos, mint a csoportos nemi erőszak, de azért, aki a pubertáskort, a nukleáris család traumatizáló hatását, a szórakoztató elektronikai szabadpiacot, meg az iskolai kiközösítő osztályközösség csoportdinamikáját kitalálta, azzal azért szívesen megetetnék egy közepes méretű, XVI. századi exorcista kézikönyvet, hogy a kaflaszemű kágyilló másszon a pofájára az összes lélekkurvának immáron!

Jól tudta ugyanis az öreg, hogy a tékozló fiú folyamatos, szaggatott, bipoláris, vagy épp rohamzerű tékozlása pusztán annak a visszatükröződése, ami az érzékeny süvölvény lelkébe beleáramlik az úgynevezett valóságból, amit részint szilícium-völgyi digitális tömeggyilkosok, részint

független, nemzetközi, feminista, vegán vadásztársaságok találtak ki, vagyis olyan némberek, akik interneten rendelnek, majd 300D-nyomtatóval nyomtatnak maguknak orgazmust, és kizárólag növényevő növényekkel táplálkoznak. A tékozló fiú még pont nem tartozott a markchild-generációhoz, minek tagjai az in utero marketingen, azaz méhen belüli reklámokon nőttek föl, de így is megkapta már kiskorában a mozirendszert, meg a simogatót a szorgalmas, karácsonyi rokonoktól, hogy a csonka család kollektív eksztázisban élhesse meg a posztmodern, digitális ember pedagógiaelméleti csúcsexistenciáját, miszerint ha elég kütyüt pakolunk egy fejlődő szervezet, intellektus, szellemi entitás köré, akkor egyáltalán nem fogja zavarni fogyasztásunkat a fejlődésével (legfeljebb a tékozlásával, de ez már retrográd gondolat – ne álljunk ellent a haladó eszméknek!).

A tékozló fiú épp a nemzetközi pszichiátriai konzíliumnak ordította magánkívül azoknak a telefonos játékoknak az örökélet-kódjait, amiket még ezek birtokában sem sikerült megnyernie. A pszichiátriai konzílium szorgalmasan gépelt és jegyzetelt, hogy ne maradjanak le a legújabb civilizációs neurózis egyetlen morzsájáról sem. Hallotta ezt az apja, és tudta, hogy nem tudják, mit cselekszenek, ezért el is szégyellte magát előbbi átkozódásáért, és inkább könyörögni kezdett:

– Urunk, hatalmas Istenünk! Hálát adunk neked, amiért idáig elvezettél bennünket, s felénk fordítottad orcádat a bajban. Lásd gyöngye szívünket, Atyánk: nekünk minden pillanatunkban készen kéne állnunk a találkozásra Veled, minden percünkben a Te dicsőségedre és örök üdvödre kéne munkálkodnunk ebben a siralomvölgyben, mégis eltakarják szemünk elől a Te fényességedet a gonoszság és kísértés iszonyú képei, a Te teremtésednek ezek a torzképei, amikkel az ördög fertőzi ezt a világot. Világosítsd meg ezért elménket, Istenünk, erősítsd meg lelkünket, hogy gyöngeségünk ne tudják kihasználni kompjutereink, telefonjaink, interneteink, és belépőkódjaink, hanem csak a Te ragyogással és irgalmaddal teljen el szívünk, a Szentlélekkel meg a tudatunk. De ha úgy látod jónak lelkünk üdvösségéért, hogy elveszünk a harcban, hogy minket is elsodorjanak a fogyasztók és konzumidióták iszonyú hordái, add, hogy akaratodban békén megnyugodva, sőt, parancsodat megköszönve hajtsuk örök álomra fejünket, s nyisd meg lelkünk előtt ragyogó országodat, hogy fennszóval dicsérve nagyságodat, bemenjünk Hozzád s vigadozva boruljunk Eléd, Jézus Krisztus és az Ő Anyja elé, örökké áldva Téged. Ámen.

– Űgyse hiszek ebben apa, dögölj meg, dögöljön meg Jézus is, meg az összes hülye! Mindenkit kinyírok! - rontott ki a váróterembe pszichotikus rohamának teljes díszében a tékozló fiú, mert a pszichológiai konzílium a nagy jegyzetelésben elfelejtett szólni az ápolóknak, hogy vége az ebédszünetnek. A fiú érzékenyebb volt, mint egy légelementál: minden falon, ajtón, és záron át megérezte, hogy apja épp bizonytalan, reményvesztett, határozott, boldog, vagy ihletett. És ennek megfelelően reagált annak a játékprogramnak a kódjával, ami épp a legnagyobb kísértést jelentette apjának. A kísértők az elmúlt évszázadokban pontosan úgy viselkedtek, ahogy dr. Rudolf Steiner is tanította abban a sötét kultúrkorszakban, amelyikben sajnos csak kevés pszichológus értette őt meg: kiváló edzőmestereként addig csalták a fiú ajkára a káromkodást és gyalázkodást, míg az apa megszokta. Állt imbolyogva, mint világfa a teremtés másnapján, fapofával, csak a szemöldökét húzta föl néha, mikor egy új, érdekesebb fordulatot hallott (sajnos a fiú igen alsó nyelvi regiszterben káromkodott, anyanyelv-kedvelőknek élvezhetetlenül), és közben arra gondolt, hogy Krisztus urunk még azokért is imádkozott, akik a keresztre szögezték, sőt feltámadása után sem ment oda gyilkosaihoz kekeckedni, úgyhogy ez a kis káromlás már igazán csak kofalárma neki. De azért alázatosan tovább imádkozott. A pofonokon százötven éve túl voltak. Igazából a nyelven is túl voltak, hiszen a fiú nem akarta ezeket mondani, belőle most a szilícium-völgyi játékfejlesztők kódjai beszéltek, amikbe a kísértők szorgalmas impulzusai fonódtak, amikben a külső világ hideg ördögének világvége-kódja pulzált, mint egy XXII. századi emberbőr-kijelző. Mindketten tudták, hogy a fiú nem akarja ezt. Csak egyelőre a rengeteg bűn, bűnhődés, bűnbánat, és bűnbocsánat ellenére sem szállt még le rá a Szentlélek.

Mikor az öreg arra gondolt, mit össze nem viaskodott ő azzal a mindörökkön létező, elpusztíthatatlan, halhatatlan struktúrával, mit ifjan hol sárkánynak, hol galambnak, hol szárnyas emsének, hol elviselhetetlen mennyiségű információt hordozó hullámjelenségnek nézett, nem jósolt könnyű utat a tékozlónak. Mielőtt átadta a pszichiátereknek a hivatalos papírokat és távozott, jól odatartotta fiának mindkét orcáját. Pont úgy, ahogy régen az ő apja is tette. Hátha legalább erre emlékezni fog a gyerek, amíg az elkövetkező párszáz évben megszereti a halhatatlanságot.